

Izkliedētā ģenerācija sadales sistēmā

SANDIS JANSONS

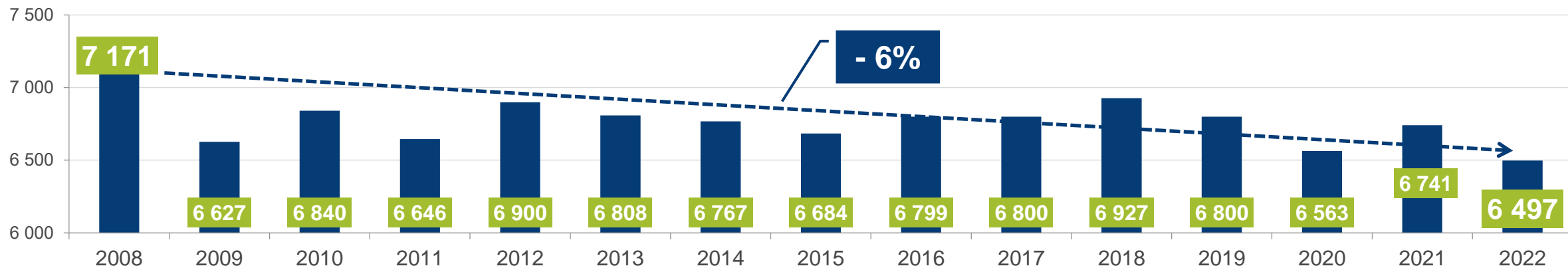
Valdes priekšsēdētājs, AS "Sadales tīkls"

Maijs, 2023

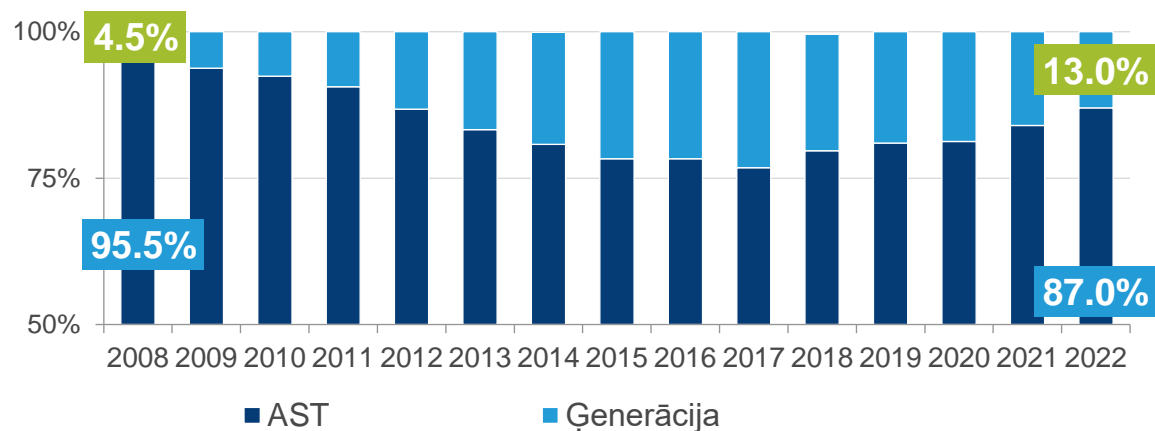

Sadalītā elektroenerģija

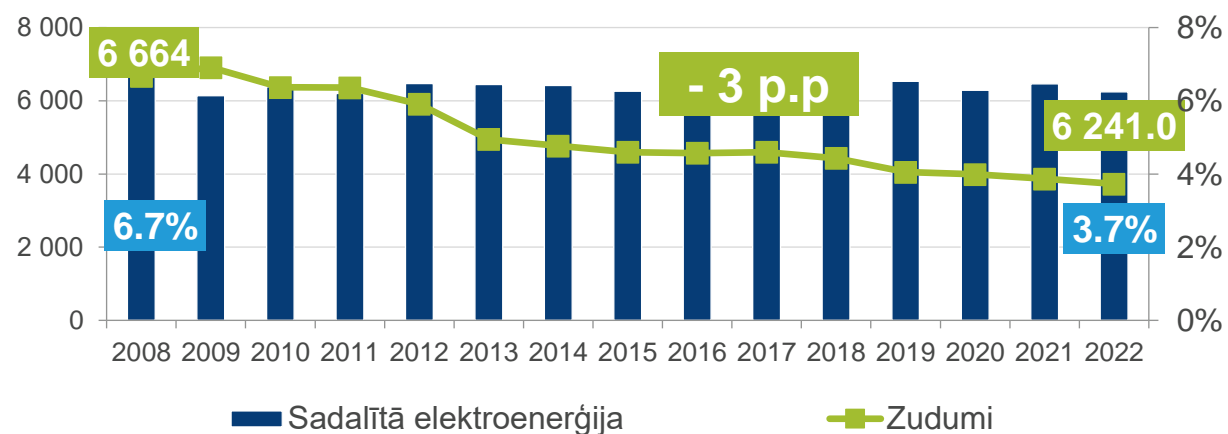
TĪKLĀ SAŅEMTĀ ELEKTROENERĢIJA (GWH)

Tīklā saņemtās elektroenerģijas struktūra

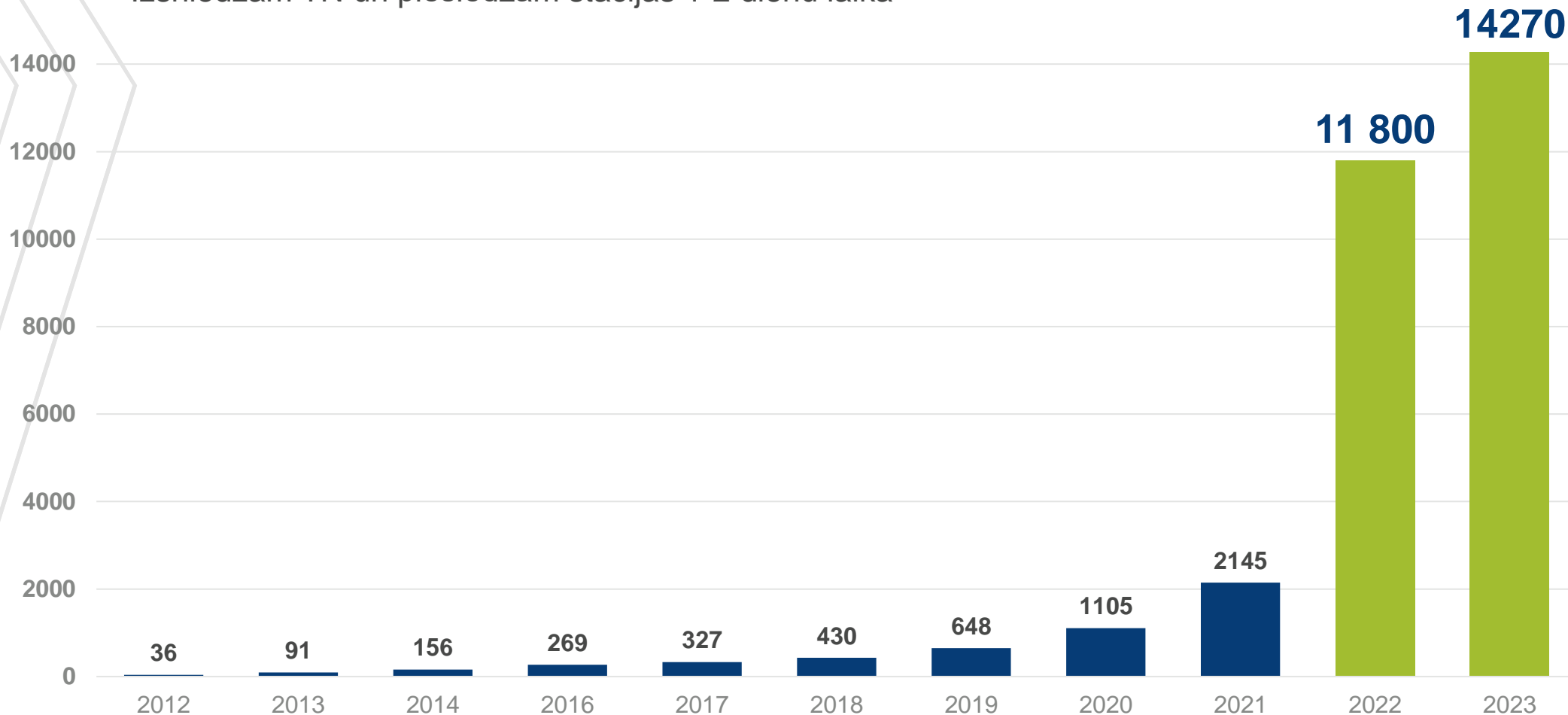

Sadalītā elektroenerģija un elektroenerģijas zudumi

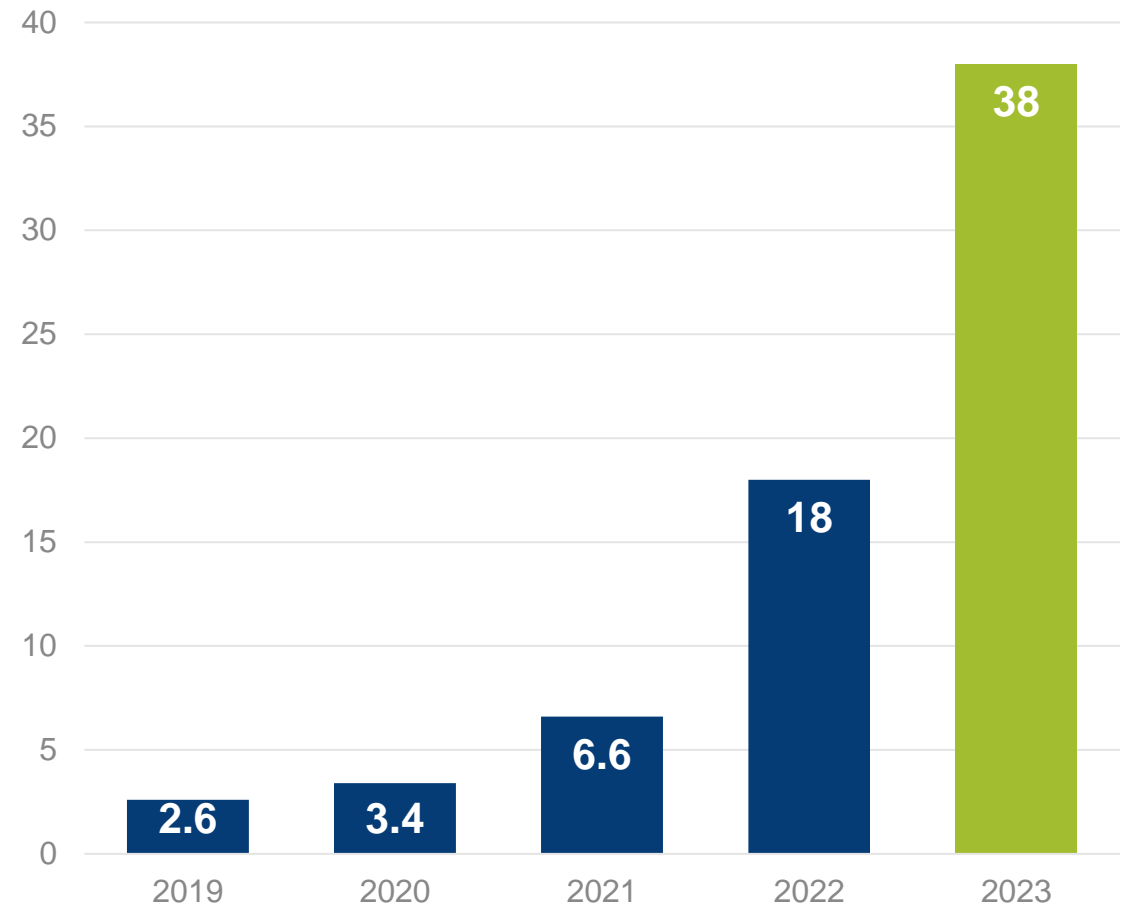
Mikroģenerācijas attīstība

- ▶ Mikroģeneratoru skaits (kumulatīvi)
- ▶ Kopējā mikroģeneratoru jauda: **116 MW**
- ▶ 2023.g. ievadā MĢ attīstība ir stabili mērena
- ▶ Izsniedzam TN un pieslēdzam stacijas 1-2 dienu laikā

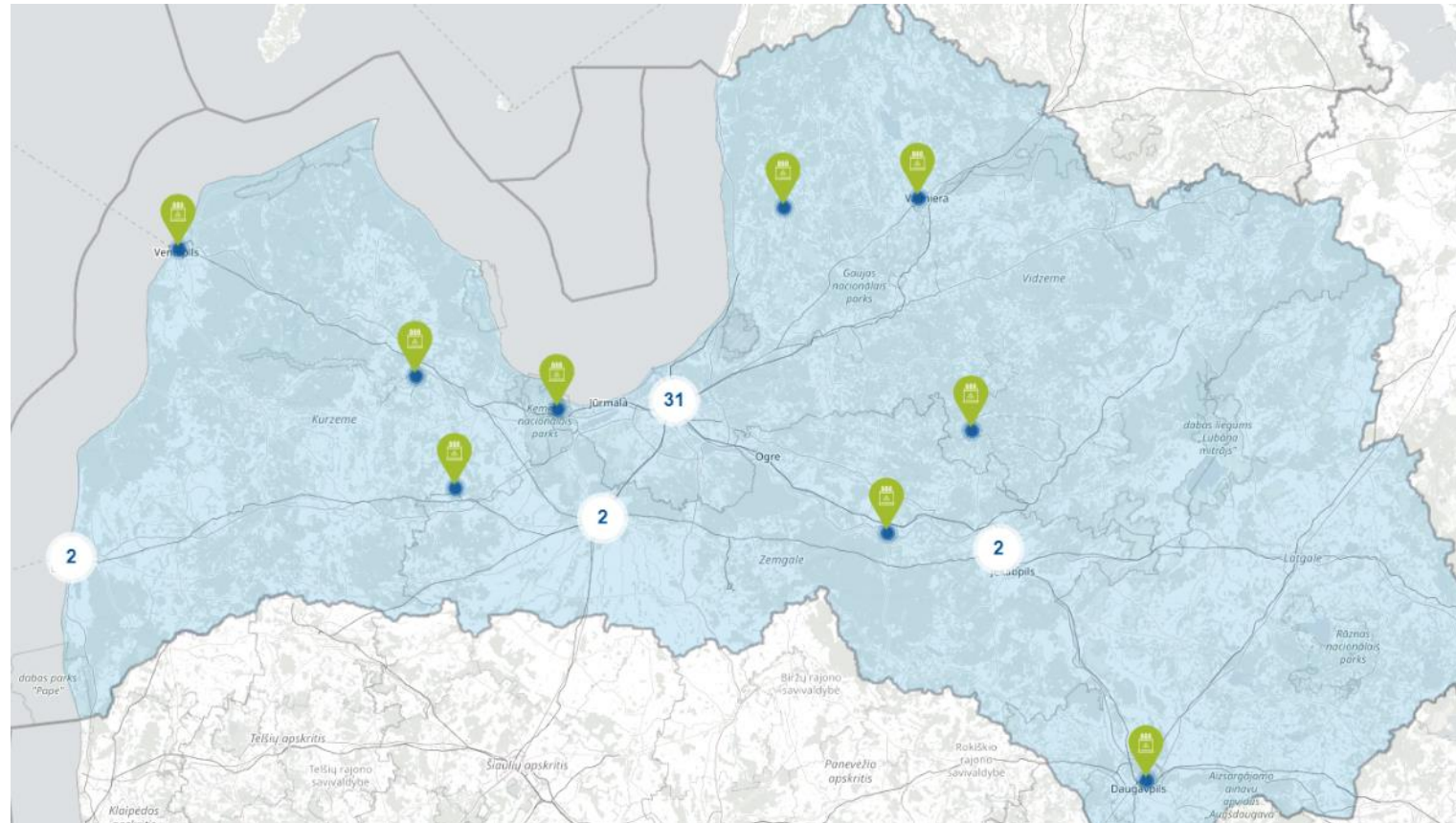
Saules elektrostacijas (MW)

- ▶ Pie tīkla pieslēgto SES kopējā jauda (kumulatīvi)
- ▶ Kopējais skaits: **367**

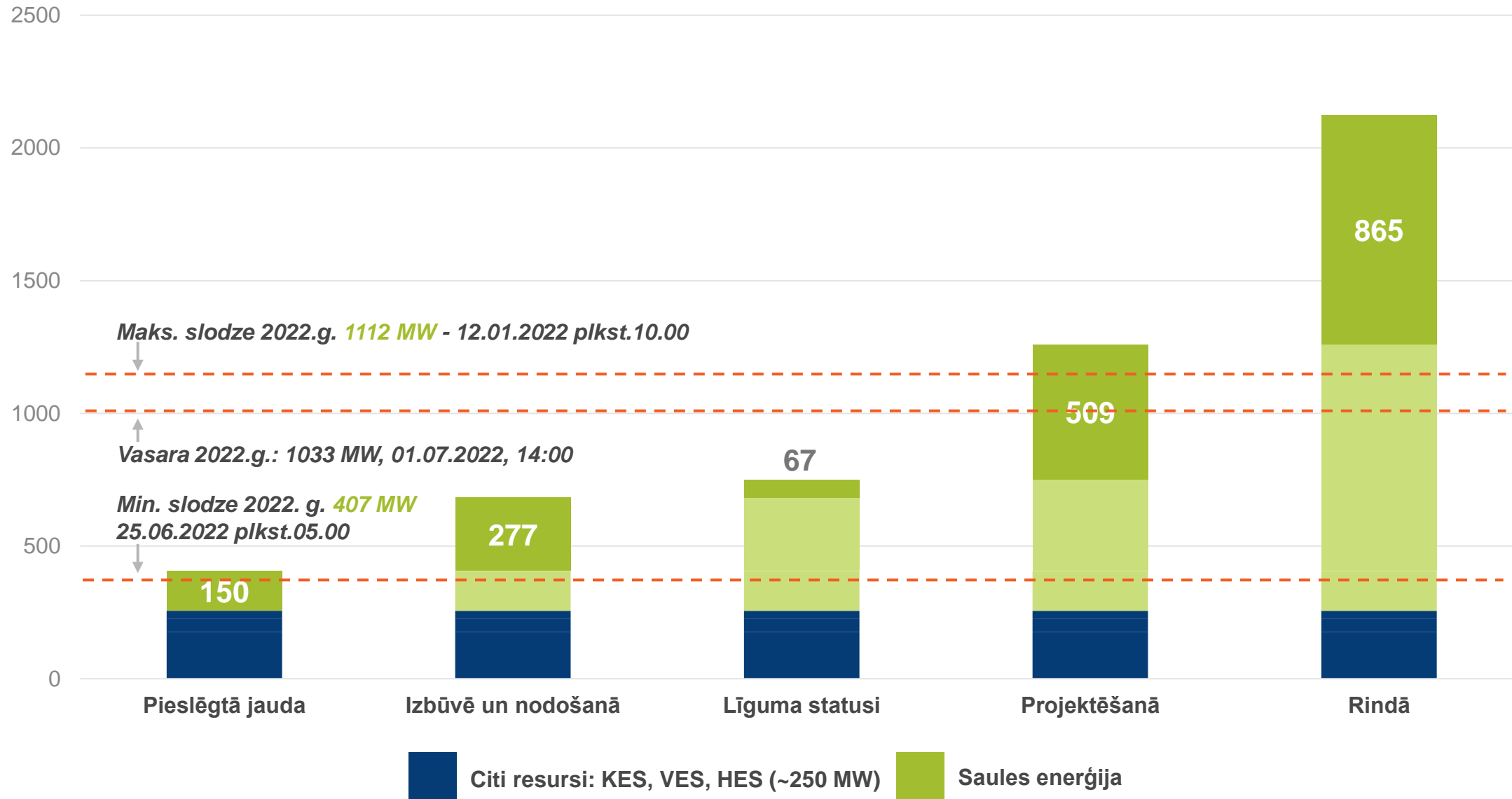

ST tīkla kapacitāte

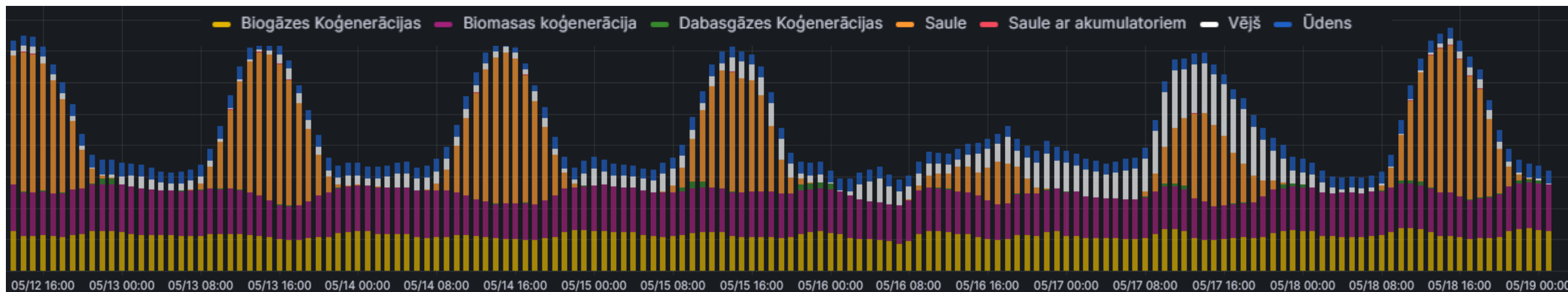
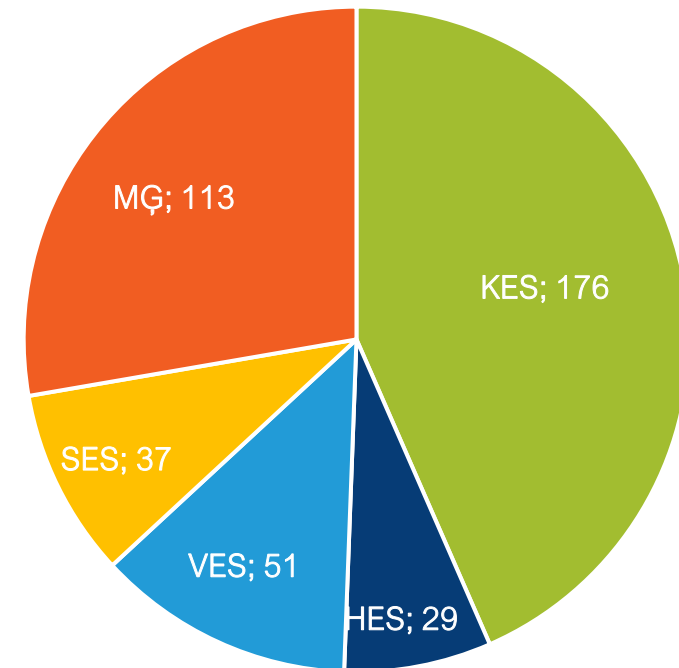
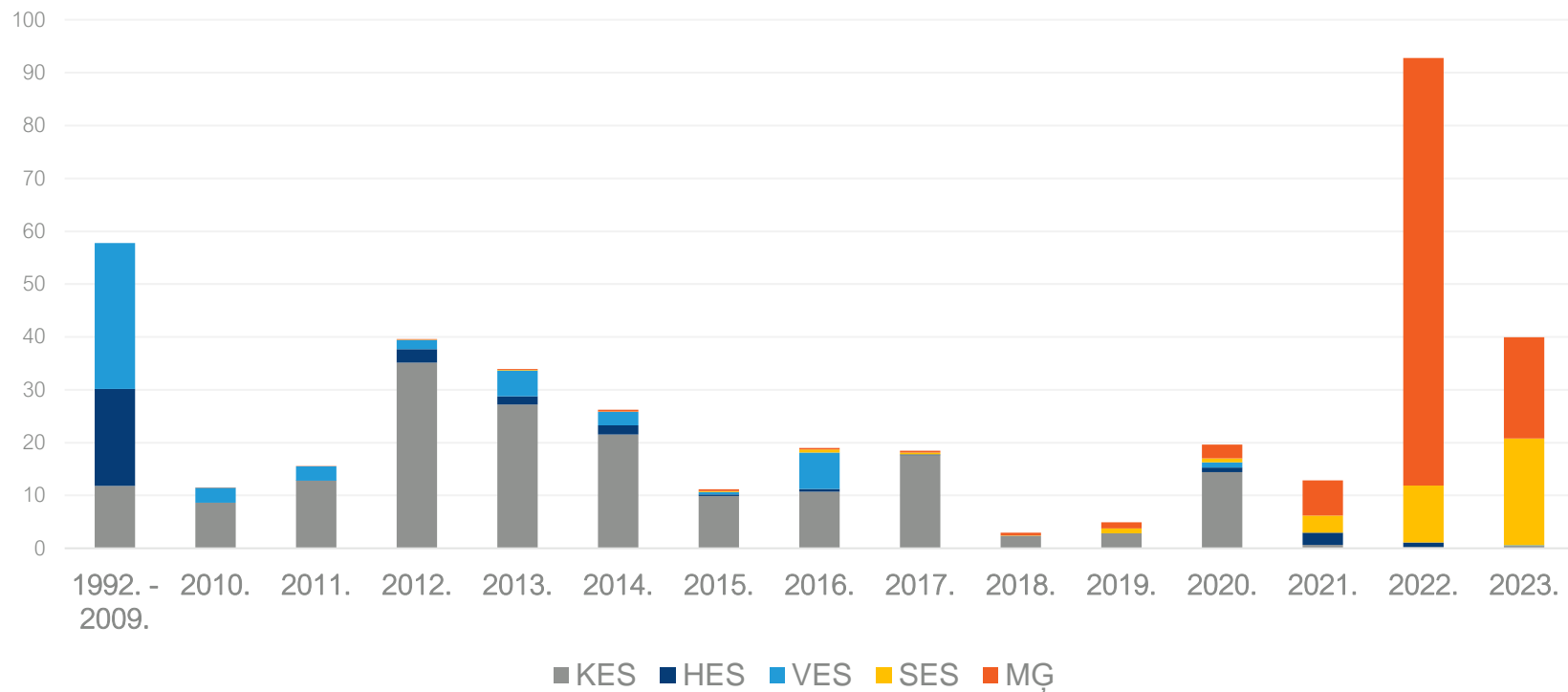
- ▶ Sadales tīkls vēl ir pieejami 1000 MW elektrostaciju pieslēgumiem
- ▶ Uzstādītā jauda: ~410 MW
- ▶ Attīstības procesā: ~880 MW
- ▶ Pēc rezervāciju jaudas ieviešanas atbrīvojušās 160MW brīvas jaudas

ST ģenerācijas portfelis; pieslēgtā un pieslēguma procesā esošā saules elektrostaciju jauda (MW)

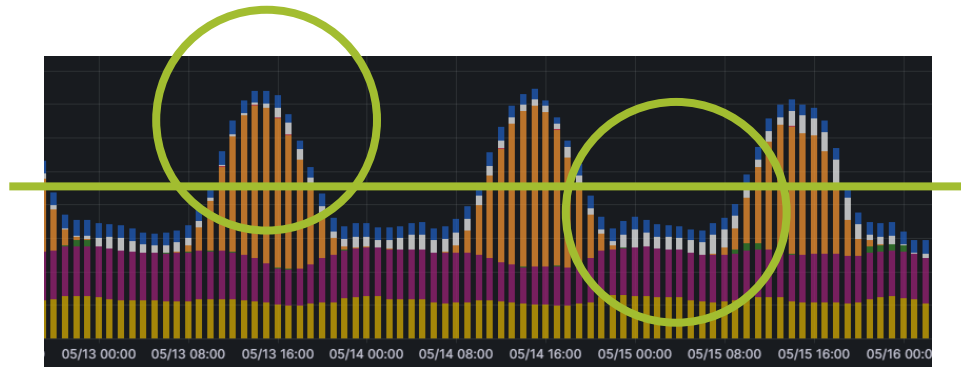
Kopējais pieslēgto elektrostaciju skaits, jauda un attīstības dinamika

Sadales sistēma kļūst pašpietiekama

IZAICINĀJUMI

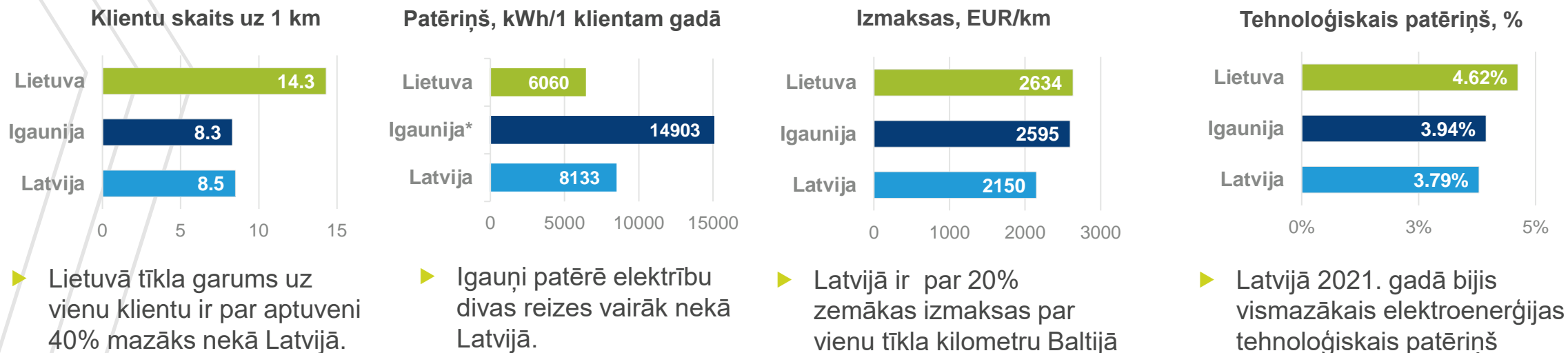
- ▶ Energoresursu portfeļa balanss
- ▶ Svārstīgais ražošanas cikls

NĀKOTNES POTENCIĀLS

- ▶ Elektroenerģijas patēriņa stimulēšana - transporta un apkures elektrifikācija
- ▶ Akumulācijas un elastības pakalpojumi

SADALES OPERATORI BALTIJĀ*: SALĪDZINĀJUMS

Starp trim Baltijas valstīm Latvijā ir mazākais vidējais elektroapgādes pārtraukumu kopējais ilgums vienam klientam gadā – **209 minūtes**, savukārt Igaunijā – **226 minūtes**, bet Lietuvā – **348 minūtes**. Pakalpojumu kvalitāti ikgadējā pētījumā** novērtē arī klienti – 2022. gadā sniedzot **66 punktus**, kas atbilst Eiropas komunālo pakalpojumu sniedzēju etalonrādītājam.

*Izmantoti sadales operatoru 2021.g. dati. Igaunijā izmantoti lielākā operatora – Elektrilevi dati

** Trim indekss, klientu apmierinātības pētījums, 2022.

Baltijas SSO atziņas

IGAUNIJA

Augošs izkliegtās ģenerācijas apjoms:

- ▶ SES ražotāju piesātinājums (649 MW jauda + 200MW izbūvē)
- ▶ Tīkla jaudu pieejamības problēma
- ▶ Pieaug uzstādīšanas izmaksas (t.sk. tīkla pārbūves) un ilgums
- ▶ Tikai Netto Norēķinu sistēma mājsaimniecībām

LIETUVA

Prioritāte - limitēt SES jaudu rezervāciju

- ▶ AES >1GW, SES pieslēgtās jaudas 710MW. Aktuāls jautājums: ražošanas pīķa jaudu ierobežošanas iespējas, jaudu alokācijas pa segmentiem
- ▶ Nepieciešamība stiprināt tīkla jaudas, pieaugot IĢ apjomam
- ▶ Jaudu un tīkla balansēšana pa ģenerācijas veidiem
- ▶ Netto Uzskaites sistēmu administrē tirgotāji

Paldies!

SANDIS JANSONS

Valdes priekšsēdētājs, AS "Sadales tīkls"

Maijs, 2023

Situācija Baltijā: Latvija/Igaunijas salīdzinājums

- ▶ LV situācija labāka gan dinamikā gan jaudu pieejamībā

	LATVIJA	IGAUNIJA
▶ Pieslēgto iekārtu skaits un jauda 2022.g.	14 270	<10 000
▶ Atļautā maksimālā jauda	11.1 kW (NUS, NNS bez limita)	15 kW
▶ Pieslēgšanas izmaksas (ja nav nepieciešama tīkla pārbūve)	76,17 EUR	> 500 EUR
▶ Pieteikuma izskatīšanas laiks, forma	1-2 darbadienas	>30 dienas
▶ Uzskaites sistēma	Uzskaites kWh = kWh Drīzumā arī kWh = EUR	Norēķinu: kWh = EUR Norēķini tiek veikti ar tirgotāju.
▶ Tarifs	Identisks ar citām māsaimniecībām ar atbilstošiem parametriem.	Identisks ar citām māsaimniecībām ar atbilstošiem parametriem.
▶ Sistēmas izaicinājumi	Tīkla pārbūve nepieciešama ~1% gadījumu.	Lielākajā daļā teritorijas brīvās jaudas rezerves izsmeltas. Daudzviet pieejamā MĢ maksimālā jauda līdz 3-6 kW.
▶ Valsts atbalsts	Līdz 4000 EUR, atkarībā no iekārtas jaudas.	Līdz 20 000 EUR, taču ne vairāk kā 30% no kopējām iekārtas izmaksām, tajā skaitā uzlādes risinājumiem.